

Fernandi, camerarium primogeniti carissimi in Christo filii nostri Henricy regis Castelle et Legionis illustris necnon Leonem de Boccanegra, majorem capitaneum maris, ipsius regis ambaxiatores, pro parte sua ad nos destinatos, gratanter re[ce]pimus, et que super pace inter ipsum et carissimum in Christo filium nostrum Ferdinandum regem Portugalie illustrem, optante Illo qui in sublimibus suis concordiam parat reformata, et eciam qualiter idem rex Castelle domum tuam Francie a Domino benedictam sicut se ipsum in pace et concordia hujusmodi inclusit et cum rege Portugalie confederavit, nolens aliter concordiam facere, retulerunt, letanter audivimus, videntes bonam intencionem regis Castelle quem magnitudinem tuam decet ea benivolencia sequi, ei generose rescribendo ut eciam tua dilectione firmatus, a te et dicta domo tua nequeat quavis occasione divelli. Ea propter, cum iidem ambaxiatores ad tuam accedant presenciam, excellenciam regiam nobis caram attente rogamus quatinus ambaxiatores ipsos benigne recipias et regalis favore benignitatis eciam mittentis et tui honoris intuitu prosequaris, ita quod proinde apud Deum et homines humane laudis attolli preconio merearis.

Datum Avinione, idibus junii, anno primo.

Reg. Vat., 263, f° LXI recto.

33

*Jean Ier confirme et jure d'observer les conventions
passées avec la France le 2 avril 1381.*

Ségovie, 23 novembre 1386.

Johannes Dei gracia rex Castelle, Legionis et Portugalie, universis et singulis has nostras litteras inspecturis, tam presentibus quam futuris, notum facimus et testamur, quod cum olim eterni Regis providencia disponente, inter serenissimos principes clare memorie Carolum regem quondam Francorum et ejusdem memorie dominum dominum Henricum quondam Castelle et Legionis regem, genitorem nostrum, ordinate, concepte, inite et firmate fuissent certe lige, confederaciones, composiciones, convenciones et pacta ad exterminium malorum et utriusque reipublice pacificum incrementum, nos post obitum dicti clare recordacionis domini genitoris nostri, qui sicut eidem in regni cura et gubernacione successimus,

ita in felici proposito, Altissimo disponente, successisse speramus, certos procuratores, nuncios et ambaxiatores nostros constituimus et ordinavimus ad firmandum, ratificandum et innovandum dictas ligas, composiciones et pacta cum illustrissimo principe domino Carolo nunc rege Francie, prefactique quondam bone memorie domini Caroli filio, videlicet Petrum Luppi de Ayala, militem et Fernandum Alfonssi del Algana, decretorum doctorem decanumque Burgensem, fideles nostros; quiquidem procuratores et ambaxiatores nostri, easdem ligas, composiciones, confederaciones et pacta, nostro et primogeniti nostri nati vel nascituri nomine necnon pro terris, regnis et subditis nostris innovaverunt, acceptaverunt, approbaverunt et confirmaverunt, prout hec et alia continentur in quodam publico instrumento per nobiles et circumspectos viros dominos Johannem, dominum de Foleville, magistrum Robertum Cordelier, consiliarios necnon magistrum Theobaldum Hocie, secretarium, speciales procuratores, nuncios et ambaxatores dicti serenissimi principis regis Francorum, de quorum procuracione constat per litteras dicti regis Francorum, suo sigillo munitas, nostre excellencie presentatas, cujus tenore presentibus mandavimus anotari; ad quorumquidem procuratorum et ambaxatorum requisicionem et instanciam, nos qui supra Johannes rex Castelle, Legionis et Portugalie, pro nobis et primogenito ac herede nostro nato vel nascituro, terris, regnis et subditis nostris prefactas ligas, tractatus, composiciones, confederaciones, convenciones et pacta et omnia alia et singula in predictis et circa predicta per memoratos procuratores et ambaxatores nostros acta, gesta, habita et conventa approbamus, ratificamus, acceptamus et ex certa sciencia confirmamus eaque et eorum singula propositis nobis, tactis sacrosanctis Evangeliiis et venerabili signo crucis, semper et omni tempore custodire, manutenere et inviolabiliter observare pro nobis et dicto filio ac herede nostro nato vel nascituro, regnis, terris et subditis nostris in verbo regio promittimus, et firmiter policemur, et nunquam contra facere vel venire per nos vel per alium seu alios, aliqua racione vel causa, publice vel oculte, sub ypotheca et obligatione regnorum et omnium bonorum nostrorum; ad quorum testimonium presentes litteras fieri mandavimus et regii sigilli munimine roboratas. Actum Segobie, in castro regio, anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo octuagesimo sexto, die vicesima tertia menssis novembris. Presentibus reverendis in Christo patribus: P. archiepiscopo Toletano et G. Ovetensi et D. Abulensi episcopis, necnon religiosis viris Martino Johannis, magistro de Alcan-

tara et fratre Fernando confessore nostro, ordinis sancti Francisci. Tenor vero dicti instrumenti de quo supra habita est mencio sequitur in hec verba :

In nomine Domini amen. Hoc est fidele transcriptum quarumdam litterarum nobilis et potentis viri Petri Luppi de Ayala, militis et vexillarii illustrissimi et potentissimi principis et domini domini Johannis regis Castelle et Legionis, presidisque sui in Guipusca atque Fernandi Alfonsi de Algana, decretorum doctoris et Burgensis ecclesie decani, procuratorum prefati domini regis, eorumque sigillis in duplici cauda pargameni in pendenti in cera rubea sigillatarum, forme que sequitur et tenoris :

Petrus Luppi de Ayala, millites (*sic*) et vexillarius illustrissimi principis et domini nostri domini Johannis regis Castelle et Legionis, presesque suus in Guipusca et Fernandus Alfonssi de Algana, decretorum doctor et Burgensis ecclesie decanus, procuratores et procuratorio nomine dicti domini nostri regis habentes ad infrascripta speciale mandatum, prout constat per litteras dicti domini nostri regis super hoc confectas quarum tenor scribitur inferius, notum [facimus] universis presentibus et futuris quod cum dudum inter illustrissimum principem et dominum felicis recordacionis dominum Henricum quondam regem Castelle et Legionis pro se et pro dicto domino rege qui tunc erat suus primogenitus ex parte una, et clare memorie dominum Carolum tunc regem Francie pro se et pro illustrissimo principe domino Carolo nunc rege Francie, suo primogenito et herede ex altera, certe lige et confederaciones concepte et habite fuerint sub certis condicionibus atque modis, prout in litteris super hoc ex utraque parte confectis laicius continetur, nos, ligas, confederaciones et amicicias predictas sub modis, condicionibus et excepcionibus contentis in litteris confectis super hoc, ceteraque universsa et singula in eisdem litteris contenta, nomine procuratorio dicti domini nostri regis Castelle et Legionis pro eodem domino nostro rege Castelle moderno et primogenito, herede et successore nato seu nascituro, regnis, terris et subditis suis cum dicto domino Carolo rege Francie moderno pro se et pro primogenito, herede et successore nato seu nascituro, regno, terris et subditis suis, ad quos primogenitos, heredes et successores hinc inde ligas et confederaciones hujusmodi extendi volumus et extendimus, quo supra nomine ratas et gratas habentes eas et ea tenore presencium confirmamus, excipientes tamen ab hujusmodi federe cum ceteris alias exceptis Wyncelaum nunc Romanorum regem, loco deffuncti Karoli, Romanorum dum viveret imperatorem,

patris sui qui exceptus fuerat in confederacionibus memoratis, sane quoniam in eisdem confederacionibus cavetur expresse deffunctum Petrum qui dum viveret se regem Castelle dicebat, si quomodocumque captus fuisset in guerra dicti domini regis Henrici aut sui primogeniti captivum debuisse teneri, nostre intencionis existit hocque dictus dominus Carolus rex Francie voluit et consenciit quod si contingat ducem Lencastrie qui nunc se regem Castelle nominat, in guerra quomodocumque capi, idem dux Lencastrie efficiatur dicti domini nostri regis Castelle et Legionis suive predicti primogeniti et heredis captivus, possitque dictus dominus noster rex vel suus predictus primogenitus et heres de eodem duce, prout de dicto deffuncto Petro virtute dictarum confederacionum potuisset, ordinare sue beneplacitum voluntatis, predictis confederacionibus quo ad alios de sanguine regali Anglie qui in casu sue capcionis debent esse dicti domini regis Francie suive primogeniti et successoris captivi, insuper et quo ad alios universsos et singulos articulos in eis comprehenssos, in suo robore duraturis. Que omnia et singula predicta, nos Petrus et Fernandus procuratores predicti quo supra nomine pro dicto domino nostro rege et pro primogenito, herede et successore nato aut nascituro, regnis terris et subditis suis, juramus in animam dicti domini nostri regis super ymaginem sancte crucis, tactis per nos sacrosanctis Evangeliiis promittimusque bona fide tenere et teneri ac, omni fraude et malo ingenio cessantibus, adimpleri et inviolabiliter observari sub obligacione et penis in predictis litteris expressatis. Tenor vero procuratorii et potestatis nostre sequitur in hec verba. In Dei nomine amen. Noverint universi presentes litteras seu presens publicum instrumentum inspecturi quod anno a nativitate ejusdem Domini millesimo ccc^o lxxx^o, indictione quarta, die vero xviii^o menssis decembris, constitutus personaliter serenissimus princeps et dominus dominus Johannes Dei gracia Castelle et Legionis rex, me Petro Fernandi publico notario et testibus infrascriptis coram sui presencia existentibus et ad infrascripta specialiter convocatis, fecit, constituit ac eciam ordinavit, facit, constituit et ordinat omnibus melioribus modo, via et forma quibus de jure potuit et debuit suos veros, certos, legitimos et indubitatos procuratores actores, factores negotiorum suorum gestores et nuncios speciales et ambaxiatores videlicet nobilem virum dominum Petrum Luppi de Ayala, etc..... Acta fuerunt hec aput Metinam del Campo, in camera dicti domini regis..... Presentibus nobilibus viris domino Petro Fernandi de Valasco, dicti domini regis primo camerario ac Fernando Sancii de Tovar, amirallo Castelle et Didaco

Luppi de Aztuñega, milite, testibus ad premissa vocatis specialiter et rogatis. Et ego Petrus Fernandi, clericus Burgensis, publicus apostolica auctoritate notarius qui premissis omnibus et singulis supradictis dum sic, ut premittitur, agerentur et fierent, una cum prenomminatis testibus presens interfui et de mandato, requisicione dicti domini regis constituentis, hanc litteram procuratorii manu mea propria scripssi et in hanc publicam formam redegisti signoque nostro solito et consueto, una cum appensione sigilli et roboracione nominis dicti domini regis constituentis signavi rogatus, in testimonium premissorum pariter et requisitus. Nos el Rey. De mandato regis in suo consilio Petrus Fernandi, secretarius. In quorum testimonium presentes litteras nostrorum sigillorum fecimus appensione muniri.

Datum apud Wincestre (*sic*) prope Parisius, die vicesima secunda aprilis post Pasca, anno Domini millesimo trecentesimo octuagesimo primo. Factum autem fuit presens transcriptum Parisius, anno Domini millesimo trecentesimo octuagesimo sexto, indictione ix^a, pontificatus sanctissimi in Christo Patris et domini Clementis divina providencia pape VII, anno octavo. Et ego Gerardus de Monteacuto, clericus Laudunensis diocesis, publicus apostolica et imperiali auctoritate notarius, de presenti transcripto per alium scripto ad originale in eodem insertum in thesauro privilegiorum, cartarum et registorum precellentissimi et serenissimi principis et domini domini regis Francorum in sacra capella regali in palacio suo Parisius existens, cum fidei clerico collacionem feci et hic me subscripssi signumque meum solitum apposui in veritatis testimonium requisitus, rasuras sub certis condicionibus, excepcionibus pro hujusmodi approbando.

Archives Nat., J 603, n° 62 bis.

34

Charles VI désigne les plénipotentiaires qui doivent le représenter aux conférences qui seront tenues entre Jean Ier et le duc de Lancastre.

Amiens, 11 septembre 1386.

Charles par la grace de Dieu, roy de France. A touz ceulx qui ces présentes lettres verront, salut. Savoir faisons que comme naguaires aiens entendu que le duc de Lencastre, adversaire commun de nous et de nostre tres chier et tres amé frere le roy de Cas-